

**STATUT NARODOWY FZŚ W POLSCE**  
*(Uchwalony przez Kapitułę Narodową FZŚ  
w Polsce, 16-18 września 2016 w Warszawie  
wraz z poprawkami CIOFS z 2017 i 2018))*

**Rozdział I**  
**FRANCISZKAŃSKI ZAKON ŚWIECKICH**

1. Franciszkański Zakon Świeckich w Rzeczypospolitej Polskiej (dalej zwany FZŚ) należy do wielkiej Rodziny Św. Franciszka z Asyżu. Jego członkowie żyją według własnej Reguły zatwierdzonej przez Kościół (KG 1, 2.3).
2. FZŚ w Polsce jest związkiem organicznym wszystkich jego Wspólnot założonych kanonicznie na terytorium Rzeczypospolitej.
3. FZŚ posiada osobowość prawną w Kościele katolickim (KG 1,5), a osobowość prawną w państwie poszczególne Wspólnoty miejscowe uzyskują na mocy Ustawy z 17 V I 1989, art.13, 24, 72 (Dz.U. nr 29, poz. 154) wraz z późniejszymi zmianami oraz art. 4.1 Konkordatu zawartego dnia 28.07.1993 roku między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską (Dz.U. Z 1998 r. nr 51, poz. 318). Wspólnoty wszystkich szczebli posługują się własną pieczęcią, a członkowie noszą odznakę "Tau" (KG 43).
4. Wszystkie Wspólnoty FZŚ w Polsce skoordynowane między sobą za pośrednictwem Wspólnot regionalnych tworzą razem Wspólnotę Narodową, którą kieruje Rada Narodowa.
5. Wspólnota Narodowa ma swój Statut, który zatwierdza Prezydium Rady Międzynarodowej FZŚ (KG 6,2).
6. Siedziba Rady Narodowej FZŚ znajduje się w klasztorze Prowincji Matki Bożej Anielskiej Zakonu Braci Mniejszych (OFM) w Warszawie przy ul. Jacka Kaczmarskiego 98a (adres dla korespondencji: *ul. Jacka Kaczmarskiego 98a, 02-679 Warszawa*).
7. FZŚ w Polsce jest organizacyjnie podzielony na regiony, które w większości pokrywają się z terytorialnymi strukturami kościelnymi (metropolie, diecezje). Decyzję o ustanowieniu nowych regionów podejmuje Rada Narodowa, a zatwierdza najbliższa Kapituła Narodowa (KG 29,3; 61,2).

**Rozdział II**  
**FORMA ŻYCIA I APOSTOLATU**

***Formacja duchowa i życie modlitwy***

8. Życie franciszkanów świeckich polega przede wszystkim na naśladowaniu Jezusa Chrystusa według wzoru ukazanego przez św. Franciszka, zgodnie z ich świeckim stanem. Dlatego niech się starają coraz lepiej poznawać życie i dzieło Zbawiciela przez częste, a nawet codzienne czytanie i rozważanie Pisma świętego, zwłaszcza Ewangelii (KG 9).
9. Wpatrując się w św. Franciszka, który – jak podaje jego biograf Tomasz z Celano (*Życiorys drugi*, 95) – nie tyle był człowiekiem modlącym się, co sam stał się modlitwą, niech rozwijają w sobie ducha świętej modlitwy i pobożności. W modlitwie wspólnotowej niech dają pierwszeństwo Liturgii Godzin. Ich codzienna modlitwa indywidualna powinna m.in. obejmować do wyboru: Jutrznę i Nieszpory z Liturgii Godzin Kościoła albo Oficjum Męki Pańskiej św. Franciszka lub tzw. Oficjum dwunastu *Ojczy nasz*, czy Małe Oficjum o Matce Bożej (KG 14,4-5).
10. Członkowie FZŚ niech pielęgnują wartości ewangeliczne takie, jak: ubóstwo, skromność, prostota, bycie mniejszymi, gościnność, otwartość, tolerancja i wrażliwość na innych ludzi, szczególnie tych najmniejszych w oczach świata, oraz cierpliwość w doświadczeniach, radość i pokój ducha, wynikające z całkowitego zawierzenia Bogu (KG 10; 15,1-3; 18,2; 19,2).

11. FZŚ dla realizacji własnych celów współpracuje z innymi członkami rodziny franciszkańskiej oraz instytucjami religijnymi i świeckimi w całym kraju.

#### ***Apostolstwo***

12. Franciszkanie świeccy całym swoim życiem i postawą nacechowaną miłością Boga i bliźniego niech będą świadkami i głosicielami Dobrej Nowiny w swoim środowisku rodzinnym, kościelnym, społecznym oraz zawodowym i niech również pielęgnują dzieła miłosierdzia (KG 12;17;20-22;24).

13. Za wzorem św. Franciszka, patrona ekologów, który wszystkie stworzenia nazywał „braćmi” czy „siostrami”, niech dają przykład i przyczyniają się do okazywania szacunku i ochrony przyrody (KG 18,4).

#### ***Duch wspólnoty i współpracy***

14. Istotną cechą życia franciszkańskiego jest wspólnotowość (KG 28,1). Wszystkie więc Wspólnoty FZŚ niech będą otwarte i współpracują ze sobą w swoim środowisku, regionie i kraju, oraz ze Wspólnotami innych narodów, w duchu wzajemnej pomocy i dzielenia się doświadczeniami, a także z innymi organizacjami spoza Zakonu o podobnych celach.

15. Nie należy mnożyć przynależności do innych wspólnot, gdyż mogą kolidować z przynależnością do FZŚ oraz z obowiązkami z niej wypływającymi.

#### ***Dzieci i młodzież***

16. 1. FZŚ niech zapewni opiekę i popiera tam, gdzie jest to możliwe, zakładanie, organizowanie i tworzenie wspólnot Rycerzy Świętego Franciszka, zgodnie z wytycznymi Rady Narodowej FZŚ w Polsce (KG 25).

2. FZŚ niech będzie otwarty na pełną współpracę z Młodzieżą Franciszkańską (KG 96-97).

### **Rozdział III ŻYCIE WE WSPÓLNOCIE**

#### ***Rodzaje wspólnot i ich funkcjonowanie***

17. Franciszkanie świeccy realizują swoje powołanie i zadania, należąc do Wspólnot braterskich. Podstawową Wspólnotą jest Wspólnota miejscowa. Dla ukazania jedności i realizowania szerszej współpracy są też tworzone Wspólnoty na szczeblu: regionalnym i narodowym (KG 28,2; 29,1).

18. Aby bardziej uaktywnić działalność Wspólnot tam, gdzie istnieje potrzeba, można tworzyć sekcje i grupy w obrębie danej wspólnoty. Te sekcje i grupy powołuje Rada odnośnej Wspólnoty (KG 34). Kryteriami ich ustanowienia mogą być, np. stan rodzinny, zawód, zainteresowania. Każda grupa lub sekcja musi liczyć co najmniej trzech członków.

19. Wszyscy członkowie każdej Wspólnoty miejscowej składają stosowne ofiary pieniężne na potrzeby własnej Wspólnoty. Wysokość składek Wspólnoty na rzecz Rady szczebla bezpośrednio wyższego ustala Rada tegoż wyższego szczebla (KG 30,3).

#### ***Wstąpienie i formacja w FZŚ***

20. Wstąpienie do FZŚ dokonuje się poprzez obrzęd przyjęcia do Wspólnoty miejscowej. O dopuszczeniu do tego obrzędu decyduje Rada Wspólnoty, po rozpatrzeniu pisemnej prośby kandydata skierowanej do przełożonego Wspólnoty miejscowej.

21. Formacja kandydatów obejmuje okres wprowadzenia (postulat), okres formacji wstępnej (nowicjat), a następnie profesję, która jest publicznym zobowiązaniem do życia Ewangelią i zachowania Reguły FZŚ (KG 37; 42,1). Profesja może być czasowa lub wieczysta.

22. Sposób odbywania formacji wstępnej, początkowej i neoprofesorów oraz dopuszczenia do profesji określa Rada Wspólnoty miejscowej, uwzględniając wskazania Rady Narodowej (KG 38 i 40).

23. 1. FZŚ jest otwarty dla wszystkich katolików każdego stanu, dla osób świeckich (mężczyźni, kobiety) oraz duchowieństwa diecezjalnego (diakoni, prezbiterzy, biskupi).  
2. Do FZŚ zostaje się przyjętym po odbyciu odpowiedniego okresu formacji i złożeniu profesji według prawa własnego FZŚ.  
3. Złożenie profesji w FZŚ wyklucza równoczesną przynależność do innego Trzeciego Zakonu lub Stowarzyszenia życia apostołskiego czy do Instytutu życia konsekrowanego (KG 2,1).

#### ***Okres wprowadzenia***

24. Okres wprowadzenia trwa co najmniej sześć miesięcy. W uzasadnionych przypadkach Rada Wspólnoty miejscowej ma prawo okres wprowadzenia skrócić lub wydłużyć bądź zwolnić z niego (KG 38), np.:

- a) gdy kandydat odbył formację wstępną w innej wspólnotcie franciszkańskiej;
- b) gdy uczestniczył w kursach lub studiach z zakresu duchowości franciszkańskiej;
- c) gdy złożył przyrzeczenie we wspólnotcie MF

#### ***Początkowy okres formacji***

25. Początkowy okres formacji trwa jeden rok i w uzasadnionych przypadkach decyzją Rady Wspólnoty miejscowej może być przedłużony maksymalnie do dwóch lat (KG 40,1;41,3). Jeśli po upływie początkowego okresu formacji uznano osobę odbywającą go za zdatną, należy ją dopuścić do złożenia czasowej lub wieczystej profesji, w przeciwnym razie przestaje być członkiem Wspólnoty.

26. Okres formacji, którym osoba rozpoczyna życie we FZŚ, zmierza do dokładniejszego rozpoznania własnego powołania i uformowania się w duchowości franciszkańskiej, doświadczenia życia ewangelicznego we Wspólnotcie, lepszego poznania Zakonu (KG 40.1)

27. Formacja początkowa wymaga, aby odbywający ją byli kształtowani pod kierownictwem odpowiedzialnego za formację i asystenta Wspólnoty zgodnie z programem formacji określonym własnym prawem (KG 40,2).

28. Formacja jest powierzona odpowiedzialnemu za formację (KG 52.3.b), którego wspiera asystent duchowy. Odpowiedzialnemu za formację mogą pomagać członkowie Wspólnoty, którzy mają odpowiednie przygotowanie i mogliby owocnie wypełniać swoje zadanie.

29. Członkowie Wspólnot miejscowych powinni zatroszczyć się o to, by we własnym zakresie wspierać dzieło kształtowania odbywających formację początkową przez przykład życia i modlitwę.

#### ***Profesja***

30. Za zezwoleniem Rady Wspólnoty miejscowej z ważnych powodów, ponowienie profesji czasowej może być opóźnione, ale nie więcej niż o piętnaście dni.

31. Do profesji mogą zostać dopuszczone przez Radę Wspólnoty miejscowej osoby, które spełniają przepisy określone przez Konstytucje Generalne (KG 41,2; 43).

32. Do ważności profesji wymaga się, aby:

- 1) składający ukończył przynajmniej osiemnasty rok życia;
- 2) składający odbył ważne okres formacji początkowej;
- 3) Rada Wspólnoty miejscowej dokonała dopuszczenia w sposób wolny zgodnie z prawem;
- 4) profesja została złożona bez przymusu;
- 5) profesja została przyjęta przez przełożonego Wspólnoty miejscowej, osobiście lub przez jego delegata (KG 42,3).

33. Profesję czasową składa się na okres jednego roku i ponawia przez dwa kolejne lata. Po trzech latach profesji czasowej, jeśli zostanie decyzją Rady Wspólnoty miejscowej dopuszczony, składa profesję wieczystą, albo nie jest członkiem Wspólnoty FZŚ. Profesję wieczystą zgodnie z decyzją

Rady można też składać bezpośrednio po zakończeniu okresu formacji początkowej lub na każdym etapie trwania profesji czasowej.

34. Dla neoprofesów czasowych i wieczystych prowadzona jest formacja przez okres trzech lat.

35. Na mocy art. 36 KG profesje mogą składać szczególne śluby prywatne, które nie mogą być łączone z obrzędami FZŚ. Mogą za zgodą Rady Narodowej tworzyć grupy między-wspólnotowe, które będą się kierować statutem zatwierdzonym przez Radę Narodową.

#### ***Wspólnota miejscowa***

36. Każda Wspólnota miejscowa musi być kanonicznie erygowana przez kompetentnego wyższego przełożonego Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego na prośbę zainteresowanych sióstr i braci po uzgodnieniu z Radą regionalną. Poza domami i kościołami franciszkańskimi wymagana jest pisemna zgoda biskupa diecezjalnego (KG 46,1). Nowo założona Wspólnota miejscowa powiązana jest organicznie ze Wspólnotami wyższych szczebli.

37. Każda Wspólnota miejscowa powierzona jest trosce duchowej i pastoralnej Rodziny Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego lub TOR, która ją kanonicznie erygowała. W przypadku woli przejścia pod opiekę innej Rodziny lub Prowincji franciszkańskiej Pierwszego Zakonu lub TOR prośbę do odnośnego Prowincjała składa miejscowa Rada na wniosek kapituły, po konsultacji z Radą regionalną i Asystentem regionalnym. Wcześniej jednak należy uzgodnić sprawę na szczeblu zainteresowanych przełożonych obydwu prowincji (KG 47).

38. W przypadku wygaśnięcia istnienia Wspólnoty miejscowej wszelkie jej dobra i archiwum przejmuje Wspólnota bezpośrednio wyższego szczebla. Z chwilą odrodzenia wygasłej Wspólnoty następuje postępowanie odwrotne. Powyższe czynności odbywają się na podstawie komisyjnie spisanych protokołów (KG 48).

39. Wspólnota miejscowa kierowana jest przez Radę, której skład określają Konstytucje (KG 49,1). Ponadto, z urzędu należy do niej delegat młodzieży, o ile przy Wspólnocie istnieje grupa Młodzieży Franciszkańskiej, oraz asystent miejscowy, który nie ma prawa głosu w sprawach ekonomicznych.

40. Spotkania Wspólnoty powinny odbywać się przynajmniej raz w miesiącu. Ponadto wszyscy członkowie Wspólnoty miejscowej powinni włączyć się w inicjowane przez Radę Wspólnoty różnego rodzaju spotkania i formy opieki wobec tych franciszkanów świeckich, którzy tego potrzebują. Należą do nich m.in.: Msze św. w kościele i w domu (dla chorych), nabożeństwa okresowe, odwiedziny, stosowna pomoc, utrzymywanie korespondencji, wypożyczanie czasopism, książek i środków audiowizualnych (KG 53,3).

41. Biorąc pod uwagę faktyczną sytuację naszych Wspólnot miejscowych, w których jakaś część ich członków ze względu na wiek i zły stan zdrowia regularnie nie uczestniczy w zebraniach swojej Wspólnoty (KG 53,3), a zostało to odnotowane w Księdze Profesów, lub innej stosownej Księdze, do przeprowadzenia kapituły we Wspólnocie wystarcza obecność większości bezwzględnej tych, którzy regularnie uczestniczą w jej działalności (KG 77,4).

42. Udział w życiu Wspólnoty jest warunkiem członkostwa w FZŚ. Rada Wspólnoty miejscowej powinna podjąć wszelkie braterskie oraz duszpasterskie możliwości, aby ułatwić aktywną obecność każdego z członków Wspólnoty.

43. Przyczynami, które mogą spowodować zawieszenie profesora w życiu aktywnym Wspólnoty oraz które powodują utratę prawa w uczestnictwie w spotkaniach czy aktywności Wspólnot, wraz z utratą prawa do głosu czynnego i biernego są:

a) dobrowolne czasowe odejście: profesor z różnych powodów, mając czasowe trudności, może poprosić na piśmie Radę Wspólnoty miejscowej, do której należy, o czasowe wycofanie się z życia

Wspólnoty. Rada po rozmowie z proszącym oraz po ustaleniu odpowiedniego czasu dla rozeznania, nie dłuższego niż sześć miesięcy, przyjmuje prośbę o czasowe wycofanie się i na piśmie przedstawia swoją odpowiedź, która musi być odnotowana w *Księdze Profesów* wspólnoty;

b) zawieszenie: profes, który bez właściwego usprawiedliwienia oraz bez podania motywów, dla których przez okres jednego roku nie uczestniczy w życiu Wspólnoty miejscowej albo żyje w sposób sprzeczny z Regułą, Konstytucjami Generalnymi, czy niniejszym Statutem, bądź nie respektuje decyzji Rady Wspólnoty miejscowej, regionalnej, narodowej czy międzynarodowej, powinien być upomniany przez Radę Wspólnoty miejscowej, która na piśmie zachęca go do poprawy i przedstawienia w ciągu trzydziestu dni swojej decyzji. Jeżeli będzie nadal trwał w swoim zachowaniu, pomimo zachęcenia do dialogu, Rada Wspólnoty miejscowej powinna wydać dekret zawieszający na okres nie krótszy niż jeden rok, poczynając od daty rozpoczęcia sprawy, o czym należy poinformować zainteresowanego oraz odnotować w *Księdze Profesów* Wspólnoty (KG 56,1).

44. Kto poprosił o czasowe odejście lub został zawieszony, może prosić o przywrócenie go w prawach Wspólnoty miejscowej, dostarczając pisemną prośbę do przełożonego Wspólnoty miejscowej. Rada Wspólnoty miejscowej rozpatruje prośbę, jeżeli uznaje ją za słuszną, nakazuje odbycie okresu próbnego nie dłuższego niż jeden rok, po którym profes odzyskuje wszystkie swoje prawa i obowiązki wraz z głosem czynnym i biernym (KG 56,3).

45. Profesi przestają być członkami FZŚ z następujących przyczyn prawnych:

a) dobrowolnej rezygnacji: kiedy profes prosi o całkowite wykluczenie go z FZŚ, według art. 58,1 KG;

b) odejścia: kiedy zdarzają się poważne przyczyny, zewnętrzne, jawne i prawnie udowodnione, albo odnosi się to do faktu odejścia od wiary, porzucenia Wspólnoty kościelnej, ekskomuniki czy też upłynęło pięć lat od wyrażonej woli dobrowolnego wycofania się z życia Wspólnoty miejscowej, pomimo ciągłego zaproszenia do rozmowy z Radą Wspólnoty miejscowej;

c) usunięcia: na skutek odstępstwa od wiary, gdy następuje utrata więzi kościelnej, w przypadku ekskomuniki.

46. Jeżeli okres braterskiego dialogu, rozmowy, nie daje pozytywnych efektów, a poważne przyczyny nadal się utrzymują, Rada Wspólnoty miejscowej, wysyła dokumentację do Rady regionalnej z prośbą o wydanie dekretu odejścia czy usunięcia z FZŚ, ukazując motywy swojej prośby. Dekret taki staje się ważnym w momencie potwierdzenia go poprzez Radę Narodową, po uprzedniej analizie dokumentacji danego przypadku i upływie czasu na odwołanie od tej decyzji (KG 59).

47. Osoby, które nie należą do Wspólnoty FZŚ, ale są zainteresowane jej charyzmatem, mogą być zapraszane na wspólne modlitwy i spotkania w celu lepszego poznania specyficznego powołania franciszkanów świeckich (KG 53,5).

48. Każda Wspólnota miejscowa, która nie posiada cywilnej osobowości prawnej, może postarać się uzyskać ją dla siebie zgodnie z obowiązującym prawem cywilnym (KG 54,1.2) poprzez rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym na podstawie dokumentów FZŚ – Reguły, Konstytucji Generalnych oraz Statutu Wspólnoty Narodowej w Polsce.

#### ***Rada regionalna***

49. Skład i strukturę Rady regionalnej określa Kapituła regionalna lub - tam, gdzie są - Statuty regionalne uchwalone przez Kapitułę regionalną i zatwierdzone przez Radę Narodową (KG 61,3). Do Rady regionalnej należą co najmniej: przełożony, zastępca przełożonego, sekretarz, skarbnik i radny ds. formacji, wybrani na Kapitułę regionalnej; z urzędu zaś należą do niej: asystent regionalny lub asystenci regionalni, jeśli jest ich więcej, i delegat Młodzieży Franciszkańskiej tam, gdzie wspólnoty Młodzieży Franciszkańskiej istnieją, który ma prawo głosu, o ile jest profesem (KG 62,1).

### ***Kapituła regionalna***

50. Kapitułę regionalną co trzy lata zwołuje Przełożony regionalny i powiadamia imiennie na piśmie uczestników Kapituły co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem obrad (KG 76), dokładnie określając ich miejsce, datę (dzień, godzinę) i program. W skład Kapituły wchodzi: ustępująca Rada regionu, przełożeni oraz jeden lub dwóch delegatów (gdy liczebność wspólnoty jest ponad 30 członków) wspólnot miejscowych, zgodnie z uchwałą Rady regionalnej, przedstawiciel Młodzieży Franciszkańskiej, o ile w regionie są jej wspólnoty, oraz asystenci regionalni, natomiast asystenci miejscowi, o ile przewiduje to uchwała Rady regionalnej.

51. W kompetencji Kapituły regionalnej jest: uchwalenie Statutu oraz wszelkich w nim zmian, podjęcie innych uchwał, wybór Rady, przyjęcie protokołu z poprzedniej Kapituły, sprawozdań z działalności Rady regionu oraz sprawozdania finansowego, a także zapoznanie się z protokołem z kontroli finansowej przeprowadzonej przed Kapitułą (KG 53; 62,2j).

### ***Rada Narodowa***

52. Rada Narodowa jest najwyższym organem kierowniczym i wykonawczym oraz koordynującym działalność FZŚ w Polsce w okresie między kapitułami Wspólnoty narodowej.

53. Rada Narodowa składa się z: przełożonego narodowego, zastępcy przełożonego, sekretarza, skarbnika, radnego ds. formacji, radnego ds. Młodzieży Franciszkańskiej, radnego międzynarodowego, przewodniczącego krajowego MF i asystentów narodowych, po jednym z każdej Rodziny Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i TOR (KG 66,1). W skład Rady, jeśli jest to uzasadnione, mogą wchodzić jeszcze inni wybrani przez Kapitułę Narodową, nie więcej jednak niż dwie osoby.

54. Do kompetencji Rady Narodowej należy: wykonywanie zadań wynikających z ustawodawstwa FZŚ (KG 66,2), ustalenie programu formacji ciągłej na dany rok, realizacja uchwał podjętych przez Kapitułę Narodową oraz wszystkich decyzji Prezydium Rady Międzynarodowej, a także podejmowanie decyzji o ustanowieniu nowych regionów FZŚ w Polsce, ustalenie wysokości składki na rzecz Rady Narodowej. Rada Narodowa spotyka się przynajmniej cztery razy w roku.

55. Rada Narodowa każdej kadencji przynajmniej raz w roku spotyka się z przełożonymi regionów oraz organizuje przynajmniej raz w roku spotkania formacyjno-instruktażowe dla pełniących funkcje odpowiedzialnych w Radach dla pogłębienia osobistej formacji i lepszego wykonywania zleconych zadań (KG 68,2).

56. Źródłami finansowania Rady Narodowej są:  
- wpłaty Wspólnot regionalnych,  
- inne wpływy, jak dotacje, darowizny, ofiary itp.

57. Rada Narodowa przekazuje każdego roku odpowiednią dotację na rzecz działalności Rady Międzynarodowej (CIOFS).

### ***Kapituła Narodowa***

58. Kapituła Narodowa jest najwyższym krajowym organem wyborczym, uchwalającym i ustawodawczym FZŚ (KG 68,1).

59. Kapituła Narodowa może być zwołana jako zwyczajna (sprawozdawczo-wyborcza) lub nadzwyczajna. Zwołuje ją przełożony narodowy za zgodą swojej Rady, powiadamiając członków Kapituły na 30 dni przed jej terminem; w zawiadomieniu podaje też miejsce, główną tematykę i program obrad (KG 67,2a).

60. Kapituła zwyczajna wyborcza odbywa się co trzy lata. Do kompetencji Kapituły Narodowej należy:

- przyjęcie sprawozdań z działalności i spraw finansowych Wspólnoty Narodowej,
- uchwalenie Statutu Narodowego lub zmian w nim,
- wybór Rady Narodowej i Przełożonego narodowego.

61. Kapitułę Narodową otwiera oraz prowadzi jej obrady przełożony narodowy lub jego zastępca, który jest moderatorem obrad. Sesji wyborczej natomiast przewodniczy przełożony międzynarodowy lub jego delegat, który zatwierdza wybory.

62. W skład Kapituły Narodowej wchodzi: ustępująca Rada Narodowa, przełożeni regionalni, przedstawiciele Wspólnot regionalnych - po dwóch z każdego regionu, przedstawiciel MF – który jeśli jest profesem również głosuje - asystenci narodowi oraz asystenci regionalni, po jednym z regionu, a jeśli istnieje Konferencja Asystentów Regionalnych, jej przewodniczący lub zastępca (KG 68,1).

63. Kapituła Narodowa nadzwyczajna może być zwołana z inicjatywy Rady Narodowej, kiedy więcej niż połowa jej członków uzna poprzez głosowanie, że jest to stosowne. Przedmiotem obrad tej kapituły może być tylko sprawa, dla której została zwołana.

64. Uchwały Kapituły Narodowej są podejmowane bezwzględną większością głosów jej uczestników. Głosowanie odbywa się w sposób jawny, o ile Kapituła nie zdecyduje inaczej.

65. Z obrad Kapituły Narodowej sporządzany jest protokół, który podpisują sekretarz i protokolant oraz ten, kto przewodniczy Kapitulce. Protokół ten należy odczytać na pierwszym po kapitule zebraniu Rady Narodowej. Natomiast dokumenty z przeprowadzonych wyborów podpisuje przewodniczący sesji wyborczej oraz sekretarz Kapituły i skrutatorzy.

#### ***Urzędy we Wspólnotach. Sprawozdania***

66. Do pełnienia odpowiedzialnych funkcji we Wspólnocie należy wybierać tych członków, którzy są przynajmniej trzy lata po złożeniu profesji wieczystej oraz wykazali się zaangażowaniem i stosownymi kompetencjami (KG 77,3). W przypadku, gdy we Wspólnocie miejscowej nie można spełnić wymienionych warunków, należy kierować się roztropnością i dobrem Wspólnoty.

67. a) Rady wspólnot poszczególnych szczebli oraz osoby pełniące w nich urzędy działają zgodnie z ustaleniami zawartymi w Konstytucjach (KG 51-52). Nie mogą one z racji pełnionego urzędu w FZŚ zakładać i wchodzić do zarządu stowarzyszeń, fundacji lub spółek czy innych struktur prowadzących działalność gospodarczą. Mogą to czynić jedynie jako osoby prywatne z zastrzeżeniem, że nie mogą wykorzystywać struktur FZŚ oraz nazwy „Franciszkański Zakon Świeckich”.

b) FZŚ współpracuje na wszystkich szczeblach Rad, ale nie ponosi odpowiedzialności ani żadnych skutków prawnych i finansowych związanych z działalnością prywatnie założonych stowarzyszeń, fundacji, spółek lub innych struktur prowadzących działalność gospodarczą.

68. Nie należy łączyć stanowiska przewodniczącego i jego zastępcy w strukturach politycznych z funkcjami pełnionymi w Radach wspólnot FZŚ wszystkich szczebli.

69. Na wakujący urząd radnego każdego szczebla odnośna Rada na czas do najbliższej kapituły może powołać radnego (KG 81,3), dokonując tego w następujący sposób:

- a) Rada wybiera profesora lub profeskę, jak jest przewidziane w kan. 158 § 2;
- b) Rada pyta wybranego, czy przyjmuje wybór;
- c) otrzymawszy potwierdzenie wyboru przez profesora/profeskę, Rada na piśmie prosi ministra wyższego szczebla w sposób uznany za bardziej odpowiedni i szybszy o potwierdzenie wyboru tego radnego;
- d) otrzymawszy potwierdzenie od przełożonego wyższego szczebla, rada przedstawia nowego radnego.

70. Skarbnik każdej Wspólnoty oprócz obowiązków wymienionych w Konstytucjach Generalnych (KG 52,4) oraz wytycznych CIOFS (Okólnik n. 22/14-20 z 11.10.2016) w administrowaniu majątkiem

trwałym musi mieć zatwierdzenie Kapituły Wspólnoty zainteresowanej oraz zgodę Rady wspólnoty, i bez tej zgody nie może: a) dysponować ewentualnymi dochodami; b) jednoosobowo dysponować kontem bankowym.

71. Do aktów dysponowania majątkiem trwałym konieczne jest zatwierdzenie Kapituły Wspólnoty zainteresowanej i zgoda Rady wyższego szczebla. Gdy chodzi o „dobra kościelne”, należy zachować w tych przypadkach rozporządzenia KPK i Konferencji Episkopatu Polski.

72. Na koniec roku kalendarzowego skarbnik musi przedstawić Radzie swojej Wspólnoty sprawozdanie według formularza przygotowanego przez Radę Narodową (KG 52,4c). Przygotowuje on również sprawozdanie finansowe, aprobowane przez Radę Wspólnoty, na Kapitułę sprawozdawczo-wyborczą.

73. Rada szczebla wyższego jako organ nadrzędny zarządzania i administracji majątkiem, w razie wykrycia poważnego nadużycia ze strony skarbnika lub zawinionych strat, może domagać się naprawienia szkody dostępnymi środkami (KG 94,3).

74. Przygotowanie sprawozdania ogólnego z życia i działalności wspólnoty należy do kompetencji jej przełożonego i Rady (KG 512b; 62,2g; 66,2h).

75. Okresem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy (1.01-31.12). Sprawozdania roczne ogólne i finansowe przekazywane są do Rady wspólnoty bezpośrednio wyższego szczebla w następujących terminach roku następnego:

- do 31 stycznia przez Rady wspólnot miejscowych;
- do 28 lutego przez Rady regionalne;
- do 31 marca przez Radę Narodową.

#### *Asystenci duchowi*

76. Rada Narodowa składa prośbę na piśmie do Konferencji Prowincjałów Franciszkańskich o mianowanie wskazanych Braci jako Asystentów narodowych, po jednym z każdej Rodziny Franciszkańskiej Pierwszego Zakonu w przypadku Polski. Do czasu ich mianowania przez Konferencję Prowincjałów działają oni jako p.o. asystenta narodowego.

77. Asystent duchowy jest członkiem z prawem głosu w Radzie, wobec której sprawuje asystencję. Nie posiada on prawa głosu w sprawach ekonomicznych i wyboru na urzędy na wszystkich szczeblach FZŚ.

78. Rady regionalne starają się o asystentów zgodnie z KG i ich własnymi statutami. Gdzie to jest wskazane i możliwe, należy tworzyć konferencje asystentów regionalnych, w skład których wchodzi reprezentanci Rodzin I Zakonu Franciszkańskiego, po jednym z każdej Rodziny.

#### *Uchwalenie i zatwierdzenie*

##### *Statutu Narodowego*

79. Uchwalenie Statutu Narodowego oraz zmian w nim należy do Kapituły Narodowej. Musi to być poprzedzone konsultacjami przeprowadzonymi we Wspólnotach regionalnych.

80. Kompetencją Prezydium Rady Międzynarodowej (CIOFS) jest zatwierdzenie ostateczne Statutu Narodowego, a także zmian w nim.

81. Statut narodowy nabiera mocy wykonawczej po 60 dniach od promulgacji ze strony przełożonego narodowego.



***Zakończenie***

82. Sprawy, które nie są unormowane w niniejszym Statucie powinny być rozwiązywane we Wspólnotach różnych szczebli zgodnie z duchem franciszkańskim, Regułą, Konstytucjami Generalnymi i Rytuałem oraz normami prawa kościelnego (KG 4.1).